
ZÁPADOČESKÁ UNIVERZITA V PLZNI
Fakulta pedagogická
katedra pedagogiky
PROTOKOL O HODNOCENÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE
(Posudek oponenta práce)

Práci předložil(a) student(ka): Bc. Jitka Sušanková

Studijní zaměření: Učitelství českého jazyka a výtvarné výchovy pro základní školy

Název práce: POZICE ASISTENTA PEDAGOGA V KONTEXTU INKLUZIVNÍHO VZDĚLÁVÁNÍ

Oponent: PhDr. J. Slowík, Ph.D.

1. CÍL PRÁCE:

Cílem bylo výzkumně nahlédnout a zachytit charakter pozice asistenta pedagoga v současné české škole, a to včetně aktuálních konsekvencí spojených s touto profesí (např. osobnostních předpokladů asistenta nebo jeho spolupráce s učitelem). Tento cíl můžeme považovat za přiměřeně naplněný.

2. OBSAHOVÉ ZPRACOVÁNÍ:

V teoretické části autorka nejprve přehledně vymezuje základní související termíny, zevrubně se pak věnuje především pozici asistenta pedagoga z různých úhlů pohledu. Vychází při tom převážně z aktuální a relevantní literatury, oceňují i využití jednoho cizojazyčného zdroje. Poněkud nepřesně jsou vymezeny některé okolnosti působení asistenta pedagoga a osobního asistenta v případě vzdělávání žáka se zdravotním postižením, příp. narážíme na některá spíše problematická sdělení (např. na s. 17 autorka uvádí, že Vyhláška 27/2016 nezměnila zásadně předchozí Vyhlášku 73/2005...?). Je otázkou, zda bylo také opravdu nutné doslovně vypisovat místy i poměrně dlouhé pasáže z legislativních dokumentů – postačovala by asi srozumitelně a stručně formulovaná souhrnná sumarizace zásadních informací. V textu se zřetelně odráží osobní zkušenost autorky s působením na pozici asistenta pedagoga – a mimořádně aktuálně byla zařazena i kapitola o využívání pozice asistenta pedagoga v našich školách při jejich uzavření během koronavirové karantény v uplynulém školním roce, kde autorka využila mimo jiné informace čerstvě publikované na základě průzkumu realizovaného jednou z NNO.

Pro výzkum byl zvolen smíšený přístup s převahou kvalitativní části, nebyla však plně dodržena triangulace výzkumných metod (využit byl pouze rozhovor a následně doplňující dotazník). Vzorek pro „kvantitativní“ dotazníkové šetření byl poměrně malý (pouze 18 respondentů), takže se jednalo spíše o drobnou sondu s minimální výpovědní hodnotou (pokud jde o prezentovaná kvantitativní data). Konceptualizace výzkumu a výzkumný design jsou poměrně podrobně přestaveny. Při analýze rozhovorů pak ale není jasné, zda jsou u jednotlivých otázek citovány kompletní výpovědi respondentů, anebo pouze vybrané pasáže. Následné komentáře jsou pak do značné míry spíše opakováním informací z odpovědí respondentů. Prakticky vůbec není zřetelná práce s položkami získanými pomocí otevřeného kódování. Snad až nadbytečná je prezentace stejných dat z dotazníkového šetření pomocí tabulek i grafů současně. Oceňuji ale provedení předvýzkumu. Kapitola shrnující výsledky výzkumu a jejich diskuzi je poměrně propracovaná a obsahuje jak odpovědi na výzkumné otázky, tak následně také doporučení pro praxi.

3. FORMÁLNÍ ÚPRAVA:

Práce má nadstandardní rozsah, je obvykle strukturovaná, s proporcionálně vyváženým obsahem obou hlavních částí. Text je formálně přehledný, spíše s ojedinělými gramatickými a stylistickými nedostatky. Nezvyklé je pro odbornou práci používání ich-formy vyjadřování. Odkazování na literaturu je formálně správné, u internetových zdrojů to ovšem tak úplně neplatí. V přílohové části jsou zařazeny šablony použitých výzkumných nástrojů. Text i přes uvedené nedostatky přiměřeně splňuje formální požadavky.

4. STRUČNÝ KOMENTÁŘ HODNOTITELE:

Předložená diplomová práce je zaměřena na aktuální a zajímavé téma, celkově je také poměrně solidně zpracovaná. Autorka prokázala dostatečnou orientaci ve sledované problematice i schopnost zvládnout samotně menší výzkumnou sondu. Výsledky nepřinášejí sice žádná převratně nová zjištění, ale práce rozhodně nabízí širší a hlubší pohled na reálné nastavení pozice asistenta pedagoga v současné praxi českých škol, a navíc ji uzavírá i několik smysluplných praktických doporučení. Práci doporučuji k obhajobě.

5. OTÁZKY A PŘIPOMÍNKY DOPORUČENÉ K BLIŽŠÍMU VYSVĚTLENÍ PŘI OBHAJOBĚ:

- V práci několikrát zmiňujete problematiku vymezení náplně práce asistentů pedagoga. Ta je sice vymezena legislativními dokumenty a konkrétní výkony pak závisí na indikované potřebě podpory pro konkrétní žáky se SVP, přesto se prosím pokuste navrhnout stručně základní podobu náplně práce, která by mohla tvořit obecný přehledný rámec náplně práce asistentů.
- Jak byste podrobněji vysvětlila a okomentovala zjištění, že učitelé 2. st. ZŠ mají „neutrální“ zkušenost s komunikací s asistenty?
- Vysvětlete prosím, proč byla v dotazníku zvolena otázka týkající se automatického nároku na asistenta pedagoga pro žáky cizince (ot. 8)? Proč by se stejná otázka mohla/nemohla týkat i některých dalších skupin žáků (např. žáků s ADHD, s poruchami učení, s lehkým mentálním postižením apod.)?

6. NAVRHOVANÁ ZNÁMKA

výborně – velmi dobře
(podle průběhu obhajoby)

Datum: 28. 8. 2020

Podpis: